

[Aksel Larsen.]

til at udbetale et aarligt Udbytte af 6 pCt., eller naar man tolererer de skandaløse Udbytter, der udbetales af Cikoriefabrikkerne, eller naar man med Sindsro ser paa, hvad Banker kan klare i Dividende, vidner det ikke om nogen Vilje til effektivt at faa nedsat Renten eller fremskaffe billigere Penge til Landbruget.

Landbruget selv eller en Del af Landbruget har jo i Forvejen givet Anvisning paa, hvad der burde gøres. Kreditforeningsmøderne i Ringkøbing, Viborg og Aalborg har stillet Krav om en Rente-halvering, og jeg er samtidig bekendt med, at man inden for Husmandskredse interesserer sig meget for et Krav om, at Gælden skal nedskrives i hvert Fald til det Beløb, der faktisk er udbetalt til Laantagerne.

Dermed er det jo sagt, hvad det nød- stede Landbrug selv ønsker i den Retning, og det var rart, hvis Regeringen og de store Partiers Repræsentanter her vilde klargøre deres Stilling over for Landbrugernes egne Forlangender. Hvorfor kan Renten ikke simpelt hen blive halveret? Og hvorfor kan Gælden ikke blive nedskrevet, saa Landbrugerne i hvert Tilfælde ikke tvinges til at tilbagebetale eller forrente flere Penge, end de i Virkeligheden har faaet? Ganske vist har vi indirekte faaet Svar herpaa, ogsaa Svar paa Gældsnedskrivningskravet, derigennem, at Regeringen selv fastslaar Kurstabet som noget, der fortsat bør bestaa, det vil sige, at Landbrugerne stadig skal tvinges til at kvittere for og tilbagebetale flere Penge, end der udbetales dem i Laan.

Der er for os ingen Tvivl om, at hvis Landbruget skal hjælpes i det nuværende Samfund, hvor Landbrugskrisen absolut ikke kan overvindes, men kan mildnes for det lille Landbrug, saa maa det ske ved en Rentelettelse, og det mindste, der kan kræves her, er Rentens Halvering. Det maa ske ved en Gældsnedskrivning, og det maa ske ved saadanne Prisforanstaltninger, som virkelig skaffer Landbruget flere Penge for dets Produkter, men ikke fordyrer de samme Produkter for den arbejdende og forbrugende Befolkning.

Der kunde være Grund til at begrunde disse Ting langt mere udførligt, end Tiden og den røde Lygte tillader; men det kan vi jo saa gøre paa andet Sted og ved anden Lejlighed. Uden om Kravene kommer man ikke, og selv om der findes ganske enkelte Ting i dette Lovforslag, som har vor Sympati, er det dog saadan, at Lovforslaget som Helhed maa vi stille os fjendtligt over for. Det løser ikke Problemet; det angriber ikke

Kapitalen her i Landet; det gør ikke op med den hidtidige arbejderfjendske Kriselovgivning, og der er derfor ikke andet for os at gøre end at fortsætte vort Arbejde for at faa en anstændig Krisepolitik gennemført.

Krag: Jeg maa forsøge at sammenknytte den afbrudte Tales Traad, endskønt Enderne er i Tid noget langt fjernet fra hinanden. Men jeg kan ikke undlade her at begynde med at udtrykke min Glæde over, at der i den Forretningsorden, over for hvilken jeg har tilladt mig at fremsætte kritiske Bemærkninger, dog findes Bestemmelser, som i en Situation som den, hvori vi ved Afbrydelsen af min Tale stod, muliggør en Fortsættelse og Afslutning af Talen, og det takker jeg for.

Jeg sluttede med at give en Omtale af Rentelettelsesafsnittet, Afsnit II, som findes i Lovforslaget, og betegnede denne Bestemmelse som i Virkeligheden et Udtryk for en Genoptagelse af Almissesystemet fra Oktober 1931 og Juli 1932. Hvad det tredje Afsnit angaar, Afsnittet om Akkord- og Moratorielovgivningen, ja, saa skal jeg udtale min Tilfredshed med, at vi derigennem nu kommer til en Afsløsning af den hidtil gældende Akkord- og Moratorielovgivning, som i mange Maader i mange Kredse har vakt Utilfredshed, idet jeg dog senere ønsker at pege paa de Veje, ad hvilke jeg mener man bør gaa frem, hvis det skal undgaas, at der gøres mange Kreditorer, Landhaandværkere og handlende, som gennem Arbejde eller Vareleverancer har faaet Penge til gode hos Landbruget, Uret.

Hele dette Afsnit er jo bygget paa den Vinding Kruse'ske Betænkning, og jeg har bemærket, at de Forandringer, man har foretaget i det Lovforslag, som nu er udarbejdet, i mine Øjne ikke er Forbedringer. Det gælder Gældsudvalgets Sammensætning; det gælder Forslaget til Auktionsordningen, og det gælder paa en Række andre Punkter, hvor jeg dog gaar ud fra, at der kan blive Plads for en Forhandling med Forbedring af Bestemmelserne som Resultat. Men det hele Spørgsmaal har efter min Mening i Udvalget været Genstand for en alt for ensidig Betragtning og Overvejelse, for som jeg nævnte her fra denne Plads i min første Tale, ligger der i Ordet Gældssanering klarligt en Tilkendegivelse af, at det er en Helbredelse af Landbrugets økonomiske Forhold, som skal tilstræbes, og denne Helbredelse kan ikke tilvejebringes paa ensidig Vej, det har jeg allerede tilladt mig at fremføre under Tillægsbevillingslovforslagets tredje Behandling; og at Udvalget